

6. FEJEZET

A gyülekezet egységének újragondolása

Az Újszövetség nem csak arról ad tökéletes útmutatást, hogy miben kell hinnünk, hanem arról is, hogy mi mindent kell tennünk, és hogyan kell ennek nekiállnunk. Bármilyen eltérés ehhez képest Krisztus uralmának a tagadását jelenti. Habár egyszerű a válasz, mégsem könnyű – ugyanis azt követeli meg tőlünk, hogy inkább Istennek engedelmessédjünk, mintsem az embereknek, ez viszont kiváltja a vallásos többség haragját. Nem az a lényeg tehát, hogy tudjuk-e, mit kell tenni, hiszen ezt könnyen megtanulhatjuk a Szentírásból, hanem az, hogy van-e bátorságunk megtenni.

- A.W. Tozer

Aki tehát mindent megeszik, ne nézze le azt, aki bizonyos dolgokat nem eszik, és aki bizonyos dolgokat nem eszik, ne ítélje el azt, aki eszik, hiszen Isten elfogadta őt! ... Fogadjátok el egymást, ahogyan Krisztus is elfogadott benneteket, és szolgálja ez is Isten dicsőségét!

- Tárzusi Pál, Róma 14:3 és 15:7, E

A gyülekezet Jézus Krisztus teste (1Kor 12:12, 27). Konkrétabban, a gyülekezet Krisztus teste egy adott helyen. Ezt úgy kell értenünk, hogy a helyi gyülekezet Krisztus testének egy adott helyen élő minden egyes tagját *magában foglalja*.

Ezt a gondolatmenetet követve írja Pál a római gyülekezetnek azt a buzdítást, hogy „fogadjátok el egymást, ahogyan Krisztus is elfogadott benneteket” (Róma 15:7, E). Pál szerint a gyülekezet mindazokból az emberekből áll, akiket Isten elfogadott. Akit pedig Isten elfogad, azt mi nem utasíthatjuk el. Nem a mi elfogadásunk teszi az embereket a gyülekezet tagjává, hanem *azért* fogadjuk el őket, *mert* már tagok. Ha tehát Isten elfogadott, akkor te a gyülekezethez tartozol, és én is köteles vagyok elfogadni téged.

Végső következtetésként azt állapíthatjuk meg, hogy a városodban élő minden kereszténynek Isten háznépéhez tartozónak kell tekintenie téged, amint ő is az. Örömmel kell közösséget gyakorolnia veled. Miért? Mert ugyanaz az élet van benned, mint minden más hívőben.

Az előbbi elvvel a legtöbb keresztény még egyet is értene, de a gyakorlat már teljesen mást mutat. Napjainkban az a gond, hogy számtalan keresztény nem azt tekinti a közösséggyakorlás alapjának, hogy kit fogad el Isten: vagy hozzátettek, vagy elvettek valamit ebből az alapvető irányelvből. Nem kevés modern „gyülekezet” bővítette ki, vagy szűkítette le a keresztény egység bibliai alapját, ami nem más, mint Krisztus teste. Hadd fejtsem ki ezt bővebben.

Tegyük fel, hogy van egy keresztény csoport a városodban, amely rendszeresen összejár. A nevük „Első Reformákarizmatibaptista Városi Gyülekezet”. Arról érdeklődsz náluk, hogyan kerülhetnél a tagjaik közé, mire azonnal a kezébe nyomják a hitvallásukat, amelyben felsorolták a gyülekezet összes teológiai meggyőződését. A felsorolt tantételek között sok olyan található, ami jóval túllép a hit minden igaz keresztényre vonatkozó alapkérdésein (mint például a Jézus Krisztusba vetett hit, az Ő megváltói műve, testben történt feltámadása, stb.).

Ahogy tovább jársz az „Első Reformákarizmatibaptistákhoz”, hamar rájössz, hogy csak akkor fogadnak el igazán a tagok, ha egyetértesz az *ő* szemléletükkel a szellemi ajándékokról. Emellett el kell fogadnod a kiválasztással és Krisztus visszajövetelével kapcsolatos *saját* elveiket is. Ha netalán mégsem értenél egyet velük bármelyik fenti területen, azt fogják éreztetni veled, hogy neked is jobb lenne, ha valahová máshová járnál.

Érted, mi ezzel a baj? Habár az „Első Reformákarizmatibaptisták” gyülekezetnek vallják magukat, mégsem ütik meg azt a mértéket, amitől bibliai értelemben gyülekezetnek lehetne nevezni őket.

Akarva, akaratlanul, aláásták a közösséggyakorlás bibliai alapját, ami *egyedül* Krisztus teste. Van egy szó az Újszövetségben az ilyen csoportokra: a *szekta*.

Azért fogadja el Isten az embereket, mert megtértek és úgy döntöttek, hogy az Úr Jézus Krisztusra bízzák az életüket. Aki tehát az Úrhoz tartozik, Krisztus testének a tagja; nekünk pedig az a kötelességünk, hogy erre az egyetlen tényre alapozva be is fogadjuk az embereket a közösségbe.

Ha valamelyik keresztény csoport nem vesz be valakit a körébe csupán azért, mert az illető elfogadta Krisztust, hanem bármi többet követel ennél, akkor az a csoport a szó bibliai értelmében nem gyülekezet – hanem szekta. (Az egyetlen kivétel az, ha valamely keresztény szándékosan bűnben él, és nem hajlandó megtérni.)¹ Mondjátok utánam: Akiket Isten befogadott, azok mind Krisztus testének a tagjai.

A szektásság problémája

Nézzük meg a *szekta* szó jelentését annak alapján, ahogyan a Szentírásban látható. A szektának fordított görög szó a *hairezisz*. Az Újszövetség kilencszer használja „felekezet”, „szerzet”, „szakadás”, „pártütés” és „eretnecség” jelentésekkel.

A szekta tulajdonképpen egy elkülönülés, vagy elszakadás. Olyan embercsoportra utal, akik úgy döntöttek, hogy elkülönítik magukat a nagy egésztől, hogy a saját tanítételeiket kövessék. A szektásság bűnének klasszikus példája Pál korinthusbeliekhez írt első levelében található:

Ugyanis Khloé családjából jöttek néhányan, és tőlük hallottam, hogy veszekedtek egymás közt. Azokra gondolok, akik ezt mondják: „Én Pált követem”, mások meg: „Én Apollós csoportjába tartozom”, mások ezt mondják: „Én Kéfáshoz tartozom”, megint mások: „Én pedig közvetlenül Krisztushoz”. Mit gondoltok, részekre lehet szaggatni Krisztust? Vagy talán Pált feszítették keresztre, hogy meghaljon értetek? Vagy azért merítkeztek be, hogy Pál tanítványai legyetek? (1Kor 1:11-13, E)

Isten szemében a Korinthusban élő összes keresztény a korinthusi gyülekezethez tartozott (1Kor 1:2). Ennek ellenére néhányan rajzoltak egy kört maguk köré, ami kisebb volt, mint Krisztus teste Korinthusban.

Ahelyett, hogy Krisztus testét tekintették volna az egységük alapjának, Korinthusban egyesek a kedvenc apostoli munkásukat tették a közösség alapjává. Pál szerető szigorral dorgálta meg a gyülekezetet szektás szellemiségéért, amit elítélően a test cselekedetének is nevezett (1Kor 3:3-4; Gal 5:19-20; Júdás 19).

Ha nem vették volna figyelembe Pál dorgálását, akkor négy különböző szekta jött volna létre Korinthusban, amelyek mind gyülekezetnek vallották volna magukat: „Péter gyülekezete”, „Apollós gyülekezete”, „Pál gyülekezete” és „Krisztus gyülekezete”. (Ez utóbbi valószínűleg ezt hirdette: „Kizárólag mi követjük Krisztust. Nincs szükségünk olyan apostoli munkások segítségére, mint Pál, Péter, vagy Apollós. Nekünk csak Jézusra van szükségünk. Mi *Krisztuséi* vagyunk.)

Kérlek, értsétek meg: ha egy keresztény csoport bármikor is aláássa a közösség bibliai alapját azzal, hogy kizárja azokat, akiket Isten befogadott – kimondva, vagy csupán hallgatólagosan – akkor az szekta. Lehet, hogy van egy „Gyülekezet” feliratú tábla az épületük falán, még hivatalosan bejegyzett gyülekezeti státussal is rendelkezhetnek, mégsem felelnek meg a Biblia meghatározásának a „gyülekezet”-ről. Miért? Mert a tagjai szektás szemléletet képviselnek.

Ez nem azt jelenti, hogy egy-egy szekta tagjai ne tartoznának Krisztus testéhez. A legtöbb esetben oda tartoznak, viszont a gyülekezetnek beállított intézmény, amit felépítettek, távolról sem gyülekezet.

Ebből az a következtetés vonható le, hogy a keresztények soha ne csatlakozzanak szektákhoz, mert azok természetüknél fogva magukban hordozzák a megosztást. Isten nem tekinti őket a magáénak. Egyszerűen fogalmazva: mi, hívők egyedül annak a gyülekezetnek a létjogosultságát ismerhetjük el, amit Jézus Krisztus indított – az Ő testét, ami helyi szinten mutatkozik meg. Ez a test mindenkit elfogad és befogad, aki Jézusra bízta az életét. Míg sok keresztény *leszűkítette* Krisztus testét, mások *kibővítették*. Mindenkit be akarnak fogadni, ezért a hitetlenekkel is egységre törekednek. Ez a fajta egység viszont idegen a Bibliától, mivel csak azok az emberek tartoznak Krisztus testéhez, akiket Krisztus elfogadott, és csakis belőlük épül fel az Ő gyülekezete.

Ha hitetleneket családtaggá fogadunk, földi és emberi dologgá változtatjuk a gyülekezetet (1Kor 5:6; Gal 2:4; 2Tim 3:6; 2Péter 2:1; Júdás 4, 12). Ez persze nem azt jelenti, hogy meg kellene tiltanunk a hitetleneknek a gyülekezeti *összejöveteleink* látogatását. Ne tiltsuk el őket (1Kor 14:23-24). Azt viszont jelenti, hogy nem fogadhatjuk el őket *testvérként*. A gyülekezet egysége csak Krisztus testére korlátozódik. Nem lehet ennél a testnél kisebbé, vagy nagyobbá tenni.

Hol tértünk le az útról?

Érdekes módon, az első század keresztényei el sem tudták volna képzelni, hogy egy városban egynél több gyülekezet legyen. Ezért, amikor az Újszövetség szerzői valamelyik konkrét gyülekezetről beszélnek, a város neve alapján utalnak rá (ApCsel 8:1; 13:1; 18:22; Róma 16:1; 1Thes 1:1; 1Kor 1:2; Jel 2:1, 8, 12, 18; 3:1, 7, 14).

Ha Kr.u. 40-ben Jeruzsálemben éltél volna, akkor a jeruzsálemi gyülekezethez tartozónak tekintetted volna magad – még akkor is, ha háznál gyülekezetek volna össze húsz hívővel (ApCsel 2:46). Szellemi kapcsolatban lettél volna a városi gyülekezet többi részével is, és rendszeres időközönként velük is találkoztál volna az összejöveteleken (ApCsel 15:4-től).

Ma teljesen más a helyzet. Több száz „gyülekezet” működik egyugyanazon városban, és mindegyiknek saját neve van, hogy megkülönböztesse magát a többiektől.

Van egy ritkán feltett, de fontos kérdés: hogyan kezdődött el ez a megosztottság? Hogyan változott át a keresztények szemlélete onnan, hogy az egyetlen gyülekezet tagjának tekintették magukat a városban, arra, hogy számtalan szektává lettek ugyanazon a településen belül?

Meggyőződésem, hogy a keresztény gyülekezet megosztottságának a gyökere a laikus-klérus rétegek elkülönülésében lelhető fel. Ez az elkülönülés a harmadik század környékén kezdett kikristályosodni. Kialakult a hierarchikus rendszer, amely az összes hívő papságát kegyetlenül kettéhasította klérus és laikus rétegekre, és ez lett az első jelentős megosztás Krisztus testében.²

Ahogy létrejött a laikus-klérus törésvonal, a klérus egyes tagjai különböző nézeteket kezdtek vallani bizonyos teológiai kérdésekben. Ez egy önmagát állandóan megújító mozgalmat keltett életre, ami azóta is egy sor új szektát hoz létre minden nemzedékben.³ Ezeknek a szektáknak a kiemelkedő tulajdonsága az, hogy a tagjaik a kedvenc vezetőjük (vagy tanításuk) köré gyülekeznek, nem kizárólag Jézus Krisztus köré.

Ezt a szomorú eseménysort talán jól érzékelteti egy modern példa. Tegyük fel, hogy Bob, aki úgymond laikus gyülekezeti tag, elhívást érez a Szentírás tanítására. A legtöbb intézményes gyülekezetben Bobnak „szolgálatba kell lépnie”, és létre kell hoznia egy gyülekezetet, hogy szolgálatát betölthesse. Azt a lehetőséget felejtjük el, hogy a pásztor rendszeresen megosztaná vele a szószerket. Ez még akkor sem történik meg, ha a laikus Bobnak tanítói ajándéka van. (Ennek a mentalitásnak a balgatagságát lásd az 1Korinthus 14:26-ban.)

A kellő intézményes lépések megtétele után Bob pásztor lesz, és elindít egy új gyülekezetet a lakókörnyezetében. Bob „gyülekezete” valójában nem más, mint a saját szolgálatának (és nagy valószínűséggel a saját személyiségének is) a kiterjesztése. Emellett eggyel több a fölösleges,

végtelen számú szekták közül, amelyek már léteznek a városában, és a tagok toborzásán versengenek egymással.

Ez a helyzet kulcsa. Bob korábbi intézményes gyülekezete nem engedte meg neki, hogy szabadon használja tanítói ajándékát az összejöveleteken, ezért Bob nem látott más megoldást, mint hogy saját közösséget alapítson. (Egyébként meggyőződésem, hogy sok, sőt a legtöbb mai gyülekezet azért létezik, hogy platformot biztosítson a pásztorok tanítói ajándékának gyakorlásához.)

Ily módon a laikus-klérus különbség lett a melegágya a Krisztus testében jelenlévő számtalan szakadás végtelen újratermelődésének. Ugyanis, amikor tehetséggel megáldott embereket akadályoznak Istentől kapott elhívásuk betöltésében, akkor kénytelenek saját gyülekezetet indítani – még akkor is, ha Isten soha semmi ilyesmire nem hívta el őket.

Ez a helyzet nemcsak az oly sok szekta létrejöttéért felelős, hanem azért is, hogy az Isten ajándékával bíró keresztények ezrei az Újszövetség számára ismeretlen munkakört vállaltak: korunk pásztorai lettek. (Lásd 9. fejezet.)

Vessük össze a fenti eseménysort azzal, ahogyan az első században történt volna. Ha Bob egy első századbeli gyülekezet tagja lenne, semmi szükség nem lenne arra, hogy magánkezdeményezéséből olyan intézményt hozzon létre, amit Isten soha nem rendelt el. Egy természetes gyülekezet tagjaként szabadon használhatná tanítói ajándékát. (Lásd 2. fejezet.) A gyülekezet közös megegyezéssel hozna döntéseket, ezért Bobnak beleszólása lenne minden gyülekezeti döntésbe. (Lásd 10. fejezet.)

Bob csak az alábbi öt helyzet valamelyikében hagyná el a gyülekezetet: (1) ha nem lenne hajlandó felhagyni egy tudatos bűnnel, miután a gyülekezet megintette, (2) ha másik városba költözne, (3) ha ő akarna saját, független szolgálatot indítani, (4) ha a gyülekezet, ahová tartozik, többé nem lenne hiteles *ekklézsia*, helyette üzleti szervezet vagy szekta válna belőle, vagy (5) ha Isten valódi apostoli munkára hívná el őt, mely esetben a gyülekezet küldené ki erre a munkára. Ne feledjük, hogy az első századi apostolokat nem arra küldték ki, hogy kiépítsék saját szellemi vállalkozásukat. Természetes gyülekezeteket alapítottak ott, ahol még nem volt ilyen.

Összegzőképpen, a mai szektásság a laikus-klérus rétegek elkülönülésében gyökerezik. Ebben a tekintetben Diotrefész – akiről János azt írta, hogy „elsőséget” kíván – nem az egyetlen az emberiség történelmében, aki központi szerepre áhítozik a gyülekezetben (3János 9-10). Az a siralmas, hogy Diotrefész még ma is eltiltja Krisztus testének a tagjait az Úr házában végzett szolgálattól.

Szervezeti egység

A legtöbb keresztény egyetért abban, hogy a gyülekezet manapság rendkívül széttagolt állapotban van. A mi Urunk testének a végtagjait levágták, feldarabolták, felszeletelték és felkockázták különböző felekezetekre, mozgalmakra, illetve gyülekezeteken kívüli szervezetekre.

A szektásság problémája láttán némelyek a *szervezeti egységet* javasolták megoldásnak. Az effajta egység-szemlélet szerint a kereszténység minden egyes ágazata egy egyesített szövetség zászlaja alatt kapcsolódna egymáshoz és munkálkodna együtt. Az ilyen ökuménia viszont általában csak a magasabb szinteken mutatkozik meg. A gyülekezetek pásztorai rendszeresen találkozót tarthatnának, egyfajta „szolgálati szövetség” alkotva.

Noha jó dolog ilyen formában kifejezni az egységet, mégsem elegendő – ugyanis Krisztus testének csupán egy szeletét érinti (a klérust), de nem kezeli a probléma gyökerét: a szektásságot. Úgyhogy ez egy kicsit olyan, mint amikor a kerítés fölött nyújtunk kezet egymásnak.

Nemes dolog elfogadni a tőlünk eltérő keresztény hagyományokkal rendelkező embereket is, de ezzel nem jutunk messzire. A felekezetek ember-alkotta elkülönülések. Olyan vallási szervezetek,